

Előszó

Kortárs etikai gondolkodókról, illetve irányzatokról, megközelítésmódokról szólni nyilván nem lehet a teljesség igényével. A téma aktualitását nem igen szokták vitatni, ugyanakkor nem könnyű egyszerre érvényesíteni a filozófiai-elméleti, a gyakorlati etikai és az interdiszciplináris szempontokat. Márpedig csak ezek mértéktartó egységében lehet elkerülni a nem ritkán tapasztalható elméletellenes, pusztán az empirikus kutatásokra támaszkodó leegyszerűsítéseket éppúgy, mint a szintén gyakori merev elzárkózást a gyakorlati filozófia kérdéseitől, sőt már magától a fogalomtól is.

Konferenciánk tematikáját úgy is meghatározhattuk volna, hogy sorra vesszük a különböző etikai-filozófiai kézikönyvekben szereplő 20–21. századi irányzatokat, s ezek köré szervezünk szekciókat. Esetleg az is járható útnak kínálkozott, hogy vagy csak az ún. alkalmazott etikákkal, vagy pedig csak a szűkebben vett filozófiai-elméleti vonulattal foglalkozunk. Tudományos tanácskozásunk programjának összeállításakor másfajta utat választottunk. Egyfelől markánsan megjelentek az alkalmazott etika különböző területei, mint például a bioetika (lásd Bánfalvi Attila és Balogh Lehel írásait kötetünkben), a környezeti etika (Tóth János) és a nevelésetika (Kormos József), sőt kifejezetten az etika egyetemi és középiskolai oktatásával kapcsolatos kérdéskörök (Thiel Katalin, Nagy Dezső). Mindezekről összefoglaló német kitekintést is olvashatunk Rózsa Erzsébet tanulmányában.

Az előadók, illetve tanulmányírók egy másik része olyan jelentékeny 20. századi gondolkodók és irányzatok etikai felfogását vizsgálta, mint Rorty (Krémer Sándor), a dekonstrukció (Kicsák Lóránt), Lévinas (Garaczi Imre), Hans Jonas (Szászné Molnár Zsuzsanna), a neokantiánusok (Ludassy Mária), vagy éppen Gadamer (Loboczky János); de fontos szempontokat vet fel a főleg az angolszász irodalomkritikában az 1980-as években bekövetkezett etikai fordulatról szóló írásában Antal Éva is.

A konferencián erős hangsúllyal jelentek meg a hagyomány és modernitás összekapcsolódási lehetőségeinek értelmezései a magyar filozófiai etika jeles 20. századi művelőinél, Pauler Ákosnál (Somos Róbert), Bartók Györgynél (Mariska Zoltán) és gróf Révay Józsefnél (Veres Ildikó).

Köszönet az előadóknak, egyúttal e kötet szerzőinek, hogy írásaikkal hozzájárulnak a különböző etikai horizontok közötti termékeny és fölöttébb kíváncsi dialógushoz.

Loboczky János